

ferrar un culte estrany al catolicisme i en no és permès tant sols, sense escandol, encara que's tracti de ciutadans estrangers, col·locar signes religiosos en l'exterior de les seves capelles. A Espanya encara tenen vigència els principis de la Constitució de 1876, quan a l'estranger, el dret de gentes, la llibertat religiosa és una cosa indiscutible, tant en els pobles de règim monàrquic, com en els de règim republicà, lo mateix a França que a Anglaterra, als Estats Units com a Itàlia.

Això ens crea un conflicte amb els estrangers, que poden establir un negoci en nostre país, que poden tenir en les seves mans les grans companyies de ferrocarrils, de tramvies, d'electricitat, de gas, i per no poder exercir públicament el seu culte. Així se donen casos tan estranys com el de la província de Lleida, on han d'obrir-la a la civilització els americans, els mateixos que sofríen la nostra actuació civilizadora en l'antiguitat i que demostren ara que aprengueren admirablement la lliçó que els ensenyàvem. Les plomes, les joies, amb que allavors s'adornaven, ara ens escarrien bé.

L'Independència de la nació no està salvada amb grans exèrcits col·locats a la frontera, ni amb grans esquadres al mar, com creuen alguns, sinó amb l'Independència de l'ànima i amb una superioritat cultural. Les companyies estrangeres ens lloven els cabals per a fer més grans els seus pobles; ells s'emporten del nostre país 20.000.000 de pessetes, del negoci de l'electricitat; sis milions, dels tramvies; quatre milions de les algues, etc. I és que en aquells pobles europeus, encara monàrquics alguns, han assolit una llibertat que nosaltres no hem conquerit.

Es que nosaltres estem quets? No, nosaltres portem la nostra acció a l'Àfrica;

allí construïm escoles, carreteres, tel·lègrafs; però a Espanya deixem qu'els pobles estiguin incomunicats i no coneguin la personalitat del mestre. Així el pressupost de cultura d'Espanya és més petit que'l de Nova York. Així ens arruïnem, ens desaguem, ens endarrerim i el poble que s'endarrerix és poble que obre la porta a la mort o a l'estranger.

Mentres no gastem en millores culturals i materials lo que gastem en guerres, no ens posarem al compàs dels pobles civilitzats.

Portem-nos en d'aquí aqueixa impressió de la realitat d'Espanya per a que pensem en l'hora d'acabar amb tanta esterilitat, que no ens passi com a poble allò que succeï a aquell presumit que volgué construir una gran casa i tot just contentada ja caigué en mans d'un ric estranger aprofitat.

Pensem que s'està venint el problema de la llibertat de Catalunya i de l'Independència d'Espanya.

Tots els oradors foren calurosament aplaudits, especialment el senyor Corominas, a qui al final se li tribuà una veritable ovació.

Poc a poc cada un anà desfilant cap als seus respectius pobles, essent objecte de mutues manifestacions i visques diverses, cada vegada que per la carretera se trobaven els distints grups de correligionaris.

Uns petits incidents que covardament intentaven produir els carlins durant l'acte, meregueren les censure i el menyspreu de la gent sensata.

EL POBLE CATALÀ felicita coralment als organitzadors de l'Aplic Republicà de Santes Creus, per l'èxit assolit, que forçosament produirà grans beneficis al partit republicà del districte de Vendrell.

No obrir les fàbriques del Pla de Barcelona en tant no s'acordi així.

Relacionat amb la mateixa reunió, se'n envia ahir la següent nota oficial:

"Ayer se celebró en el Salón de Actos del Fomento del Trabajo Nacional una numerosa reunión de fabricantes (230) de hilados y de tejidos de algodón del Llano y de la Montaña para deliberar sobre el Real Decreto publicado en la Gaceta para solucionar la huelga de los obreros de la industria textil. En ella se expusieron muy detalladamente todo lo ocurrido en las conferencias con el Sr. Gobernador Civil de esta provincia, haciendo constar que no habían sido oídos los fabricantes de la Montaña, y solo un determinado número de industriales del Llano entre los cuales tampoco había habido unanimidad. Algunos de los presentes expresaron que si los fabricantes consultados habían manifestado en aras de la paz, tan gran espíritu de transigencia que no habían hallado inconveniente en confiar este pleito al criterio informativo del Instituto de Reformas Sociales, y que, sin embargo, de haber los obreros rechazado esta proposición del Sr. Gobernador de la provincia, se disponían a aceptar la fórmula marcando las horas, propuesta por el Gobierno que fué rechazada igualmente por los obreros. Acordada la inhibición del Gobierno en vista de las negativas de las representaciones obreras, los fabricantes reunidos manifestaron que no esperaban ciertamente que sin consultarlo, sino por imposiciones muy conocidas del público, se prescindiera del Instituto de Reformas Sociales, de toda información y hasta de todo plazo, para, por Real Decreto, imponer inmediatamente un nuevo régimen del trabajo que solo atendiendo a la falta de tiempo ha producido gran confusión en las fábricas. Algunos de ellos presentes, más que del fondo del asunto se lamentaron de un procedimiento tan inusitado que no hay ejemplo igual en el mundo, calificándolo uno de los oradores de anticonstitucional.

Considerando preciso buscar una solución urgente, se nombró una Comisión que, al par que exponga las quejas y razonamientos de los fabricantes ante la opinión pública, practique todas las gestiones necesarias para una solución armónica previo el estudio imprescindible de un problema tan complicado que ninguna nación, se ha atrevido a resolver con esa precipitación, y que aquí se fue de resolver todavía menos, atendida la gran diversidad de intereses por la situación local respectiva de las diversas industrias.

Esta Comisión dará cuenta de sus gestiones en otra reunión a que se convocará a la mayor brevedad."

Lo que diu el governador

El senyor Francesc, al rebre's ahir mitja tarda, a l'edifici de la Generalitat, el treballant amb 5.000 obrers i creia que avui ho farien altres tants. Així acabà'l conflicte.

Preguntà un reporter si era veritat que en uns fabricants importants de la Sagrera havien arribat a un acord amb els obrers, el senyor Francesc Rodríguez digué que no sabia res i que no ho creia. La notícia és massa important—digué—perquè la policia no m'heu hagut donat compte.

També manifestà que havia parlat amb alguns fabricants, els quals li han fet consultes sobre l'establiment de l'horari, havent-los-hi contestat el que l'establiment de segon amb els obrers, i que les diferències que poguessin sorgir les resoldria l'Institut de Reformes Socials i ell.

Altres patrons li havien manifestat que no havien obert les fàbriques, perquè encara no tenien estudiat el repartiment d'hores i alguns que no havien obert, perquè no havien rebut cap comissió d'obres que's hi demanés.

El senyor Arañó posà en coneixement del governador que havia obert les tres fàbriques, perquè hi ha venut assitit escàs nombre d'obres.

Parlant dels mitjans que tenen de celebrar els obrers i que van acordar suspendre'l el senyor Francesc digué, donant per acabada la conversa.

—Senyors, prou de mitjans i assemblees, que ja s'han fet prou discursos.

Així m'hi digué que la major part de les fàbriques encerrades, havien completat el personal a la tarda, després de l'hora de menjar.

L'interrogatori sobre'l greu acord pres en la reunió del Foment, diem-nos que no'n sabia res, puix la reunió s'havia celebrat sense ni assistir-hi delegats, puix ni tant sols s'havia comunicat la seva celebració.

La meua a fer cap declaració sobre la notícia, alegant, emparat, que, amb tot, les coses anirien arreglant-se de la millor manera.

Mentres estava conversant amb nosaltres es sentí el telèfon. El ministre demana noves de la vaga. El senyor Francesc marxà a l'aparell, fent els periodistes anar a comentar-hi, en la seva absència. Alguns dels comentaris no s'extien gaire ben parats els fabricants.

Al tornar el senyor Francesc ens trasmeté el ministre li demanava noves de com havia anat la tard i si la normalitat anava realitzant-se. El governador contestà a Madrid que la situació seguia més o menys, mica menys com el dematí.

Els que ahir treballaren

Segons nota que ahir ens donaren al Govern civil, les fàbriques i obrers que treballaren al matí, foren els següents:

2.988 obrers de l'Art Fabril, ocupats en 33 fàbriques.

1.357 obrers del ram d'algues, ocupats en fàbriques i 458 obrers del ram de geners de punt, ocupats en 4 fàbriques.

Totals 4.345 obrers, pertanyents a 67 fàbriques.

Es estempanadors començaren el treball obert els acords presos en l'Assemblea celebrada el prop passat divendres i de la qual varen donar compte oportunament i els del ram de geners de punt per haver sigut acceptades en les quatre fàbriques les bases presentades per la societat obrera.

Un comunicat

Se'ns demana la publicació del present comunicat:

"POR LA VERDAD. — Companys i companys del Art Fabril: Salud.

Indigna el ver que hay individuos que sólo se preocupan en hacer correr rumores mal intencionados sobre algunos compañeros dignos que por lo mucho que se han sacrificado por la lucha actual, deberían merecer todos los respetos. No es así, y por eso hoy quienes hacen correr de boca en boca que estos compañeros han hecho mala labor y que se han llevado 300 pesetas.

Nos referimos a lo propagado contra Miguel Arderiu.

Por lo tanto, nosotros, reunidos Comité y

Junta del Arte Fabril, desautorizamos a todos estos individuos que sólo merecen el mayor de los desprecios.

Por acuerdo del Comité y de la Junta.

—A los indignos y ex-compañeros: — Tanto que os preocupáis de los trabajos que yo he hecho en la actual lucha, os recomiendo que tengáis calma hasta que nuestros hechos que yo me he llevado dinero espero daros la cara. ¡Cobardes!

Miguel Arderiu. — Barcelona, 25-7-1913.

Pels presos

Una comissió de jurats del Tribunal Industrial visità ahir al senyor Serantes, interessant-se pels presos de la vaga.

El president de l'Audiència prometé influir tot quant pugui per a aconseguir lo demanat per dita comissió.

Lo que diu un obrer

L'obrer Magí Bové ens envia una lletra que diu:

"Barcelona, 24 agosto 1913.

Sr. Director de EL POBLE CATALÀ.

Muy señor mío: Agradezco de su amabilidad la inserción de las siguientes líneas:

"Un consejo al señor Gobernador. — Si el que suscribe fuese gobernador civil y en este gran pleito fabril hubiese intervenido como intermediario y una vez publicado el real decreto que pone fin a este conflicto, no fuese atendido por los patronos de la forma que por su origen se merece, retiraría todas las fuerzas que guardan sus establecimientos, limitándome a hacer inspecciones sanitarias en estos edificios que en el nombre moderno se llaman fábricas. — Magí Bové, socio del Sindicato de Obreros Encuadernadores."

De Badalona

Comuniquen de Badalona que's obrers han acceptat el real decret acordant renunciar el treball.

De Reus

Ahir, a les dotze, es feu l'anunciat pregó en que l'alcalde feia saber als vaguistes que s'obririen les portes de les fàbriques a dos quarts de quatre de la tarda.

Com que s'havia acordat tornar al treball, comparegueren tots a la feina.

Està, doncs, acabada la vaga.

De Sant Celoni

De Sant Celoni comuniquen que demà se renunciarà el treball en una fàbrica.

Per aquest motiu, s'adjudicà la victòria l'equip 13, que junt amb l'equip 7 i 8 feren 30 km. 22 c, lo que representa una velocitat de 15 km. 11 c l'hora.

Al fer-se públic el resultat oficial, s'arribà un gran escandol, per creure part del bílic que's venien guanyadors eren l'equip núm. 7 (Toló i Alonso).

Amb tota imparcialitat hem de dir que's protestaven, tenien al nostre entendre sobrada raó.

Guanyaren dos medalles d'or.

El senyor premi (dos medalles de plata) el guanyà l'equip núm. 7.

El núm. 8, obtingué'l tercer, que eren dos medalles de bronze.

El quart fou guanyat pel 6.

Ademés se donà una prima cada mitja hora i se concedí una Copa de plata i una medalla als dos Clubs primers classificats i que correspongueren a l'Atletic i a Catalunys.

La prima de velocitat, fou guanyada per en Toló.

A en Prat, que feu una bonica carrera, li ocoreguen una Copa de plata.

La concorrencia, era excessiva, logrant fins en certs llocs del trajecte impedir al pas dels corredors.

Com ja hem dit abans, l'organització, pésima.

Ciclisme

Ahir poguérem conversar breus moments amb dos ciclistes catalans, que han efectuat el recorregut de Brussel·les a Barcelona en màquina i qual respectable distancia han cobert en sis etapes (una diària).

Se diuen els dos velants que arribaren diumenge Salvador Miró i Fernand d'Horbe. El nom del primer, indica bé la seva procedencia catalana.

En efecte, el nostre compatriota és fill de Vendrell.

Els dos esportistes arribaren bastant frescos a la nostra ciutat, malgrat la darrera etapa de 100 kilòmetres en que l'estat de les carreteres és infernal.

El simplici Miró té el número 3 en la llista d'inscripcions per a prendre part en la Volta de Catalunya.

El seu company, —ben jove i que té un bell tipus d'atlètic, per cert— ens digué que en l'impossibilitat de prendre part en el Campionat de Catalunya, està disposat a vendre'l de la seva bicicleta en la cursa de sis hores que avui se celebrarà a Sant i que pensa començar a les diferents proves que's facin a casa nostra, mentre hi duri la seva estada.

L'humilitat visita a la Directiva de la U. V. E. se reduí a rebre de mans del secretari de l'Unió, sol en aquells moments que es sentí aquestes rialles, dugues medalles que sens dubte amb greu perjudici de l'estat de la cursa, els hi ha regalat la directiva d'aquella entitat.

Per manca de temps no se'ls hi pogué oferir xampús d'or, com segons sembla hi havia el propòsit.

Desdigan una feble estada a casa nostra als dos simplices corredors.

Teatre Còmic

Avui dimarts, a les 8 i 9 de la nit, a l'edifici de la Generalitat, el treballant amb 5.000 obrers i creia que avui ho farien altres tants. Així acabà'l conflicte.

La alegría del amor

Magnífica revista de visualitat jamás igualada 7 decoracions i 180 trajes nous, 120 dónes en escena. Demà dimercs «Los molinos cantan». Próximament benedici Pep Bergés.

TURO PARK

Tots els dies actuarà a les 6 de la tarda i a les 11 de la nit.

en la plaza de festos

"EL ARCADE NOE," dirigida per Mr. Caban i alternant els 22 cavallers i micos, 14 gossos i cabres i un gall. Banda militar, 40 modernes atracciones, Café restaurant.

Entrada de passeig 25 céntims.

Saturn Parc

Centre d'atraccions decididament profitables i declarat de moda pel públic barcelonés. Únic que poseix els elegants i monuminals sports.

Els Urals. Witching Waves

patinet per aquesta Empresa per a Espanya i l'indústria d'altres, amb tota gent de grates emocions.

Banda d'Alcántara tarde i nit.

ENTRADA DE PASSEIG 10 CÉNTIMS

Importantíssim: Avui DIMARTS dia de moda, grandis programa. Distribució de flors, sorteg a presencia del públic de tres monedes d'or de 40, 20 i 10 pessetes respectivament. Execució per la banda d'Alcántara de la obertura de «Tanhauser» de Wagner, i per últim la celebració del espiñad.

"Coso blanco-amarillo," que tant bons alients te per al món elegat.

Se despataen llotges a tres pessetes. El timbre a càrrec del públic.

Concerts

ROYAL CONCERT «MUSIO-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Concert, Restaurant Paríen

ALCAZAR

Gran Café Concert, Restaurant de primer ordre

Sarsuells alegres. Continuament Gran Debut

Cinematògrafs

Gran cine saló Doré

Avui dimarts herms programa de pel·lícules

4 colossals atraccions, 4

«Campeónini», ballarina clàssica.

The Goodlov

nombre escéntrico lo millor en el seu gènere. Exit sens igual de la gran cançonista

Adria Rodi

nena mimada d'aquest públic. Ovacions al gran nombre

La Centella

amb el seu apropiat comic-líric a transformació

La Manolita

Próxima debuts nous a Barcelona.

Lo de l'Art Fabril

Nou agreujament del conflicte. — Els industrials, ara, es resisteixen a l'acceptació de la fórmula i no obriran les fàbriques del Pla de Barcelona fins a nou acord.

La jornada d'ahir

Lo que estava previst per nosaltres, succeí. Ahir renuncien el treball bon nombre de fàbriques. Però succeí que alguns deixaren d'obrir. Moltes perquè's seus propietaris no varen creure que assolís els seus objectes, sense veure publicat el Decret; en alguns perquè's propietaris ho feren en senyal de protesta. No faren per ara comentaris sobre aquest darrer punt.

Foren moltes les fàbriques que començaren els treballs. Volem creure que continuaran obrint-se i que dintre poques hores treballaràn totes.

Ahir, de bon matí, en les harrades obreres, fent de Sant, fent a sentir-se la simfonia estrident de les sirenes. Abans, els cançons, tornaren a veure aquella animació pintoresca de l'hora matinal, al dirigir-se els obrers a les fàbriques, on tenen les seves ocupacions.

Era un espectacle confortador. Les obres que ahir renuncien al treball, tenien el nostre alegre. El nostre pobre obrer pot sostenir sense passar pels trànsits de la fum, una vaga de quatre setmanes, encara que els seus jornals siguin escassos. Així, com deien, l'aspecte de les obres i més de les joies, era alegre i fins més sanitat. Aquestes quatre setmanes de repòs, de no respirar els sales viciats de les fàbriques, els han sigut ben profitosos. Els que marxaven més nerviosos eren els homes, en general peranyens als estampadors. Ells havien secundat la vaga per companyerisme, en herms moviment de solidaritat, però es temia que pogués haver-hi represalles per part dels patrons estampadors. Quelcom d'això succeí, encara que per tot avui quedarien resoltes totes les dificultats, per aquest costat.

El dia transcorregué amb tranquil·litat.

Shavien pres precaucions per a evitar la alteració de l'ordre públic i garantir la llibertat del treball. A les portes de les fàbriques que havien anat a obrir hi havia guàrdia civíl.

Les precaucions no eren tantes com les preses en altres dies.

No's registrà cap incident.

A la harrada de Sans no s'obriren les fàbriques, per esser feia major.

A l'Agrupació Obrera del Clot hi hagué molta animació durant tot el dia.

Els vaguistes s'entrevan del R. D. i expressaven els seus propòsits de renunciar el treball avui.

A primera hora del matí, a les oficines de investigació del Govern civil, quedà entès el repartiment d'exemplars del Bullletí Oficial extraordinari que publica'l real Decret.

Com era d'esperar tots els diaris el publicaven.

Quan tothom esperava que'l jorn acabaria amb noves optimistes, es sabé que la reunió de fabricants celebrada en el Foment del Treball Nacional, havia pres acords molt greus (que en altre lloc publicarem).

Així causà molta sorpresa a l'opinió, en bona part de la gent, més que sorpresa, indignació. Registrem un fet, no opinió.

Nosaltres per avui ens guardem els comentaris. Esperem que la raó s'imposi, durant unes quantes hores més, per a dir després, si cal, el nostre parer, amb la sinceritat que ha sigut exposat en tot aquest afer.

Reunió de fabricants

Presidits pel senyor Muntadas, es reuniren ahir al saló d'actes del Foment del Treball Nacional, uns tres cents fabricants per a tractar del R. D. que ahir publicàvem.

La reunió tenia caràcter purament professional. La discussió seguí bastant interressant, acordant-se, segons ens digué, no acceptar la fórmula del Govern, com a arrançament de la vaga fabril i després formar una comissió per a fer treballs davant del governador, del Govern i del seu sí en precis.

Quedaren nomenats els senyors Roig Armentol, Espasa, Puget, Sirena, Canals Montali, Puig i Saladrigas i Mata.

També se'ns digué que s'havia acordat

De l'Ajuntament Del Govern civil

Notes varies

Ahir tarde's reuní en el govern civil la junta encarregada de la distribució de les 65.000 pessetes destinades a les famílies dels nàufrags dels temporals de 1911.

Una comissió de mestres i pianistes va visitar al governador civil per a queixar-se de l'abús que's comet en alguns establiments, on el treball dels pianistes actua a hores avançades, resultant que pesen sobre ells moltes fatigues excessives. El senyor Francesc Rodríguez va oferir ocupar-se de l'assumpte.

El senyor Francesc Rodríguez té projectat de fa dies un viatge a Madrid mit l'objecte, segons diu, de resoldre alguns assumptes particulars.

Ahir digué que li convenia molt realitzar-lo i que estava esperant amb ansia l'acabament del conflicte de l'Art Fabril per a portar-lo a cap.

Notes de Sport

Pedestrisme

La desorganització, la manca de controls, la falta de cronometradors, les protestes sovint presentades pels corredors en el transcurs de la cursa, i els sorollosos incidents ocorreguts al coneeix de l'allo del Jurat que l'arbitrà, fou lo més sobresortint, lo més característic de la cursa de les dugues hores, per equips, que a l'esti de l'americana se feu diumenge, a la veïna població de Sant Joan Despí.

Volem, no obstant, prescindir, de tots els defectes d'organització que foren molts — per entrar de ple en la ressenya, feta un xic per en l'arbitre fa cursa.

Júriar. — Núm. 1. Sendra i Estapé. Catalunya. — Núm. 2. Solé i Dublé. F. G. Sant Boi. — Núm. 3. Rosé, Sánchez.

Boxing Club. — Núm. 6. Boada i Miró. Atletic de la Casa de Família. — Núm. 7. Toló i Alonso.

F. G. Espanya. — Núm. 10. Orió i Just.

Gimnastic. — Núm. 16. Val-Rubí i Nolla. Independents. — Núm. 4. Prats i Alegret.

Núm. 5. Angarón i Gimeno. Núm. 8. Expósito i García. Núm. 9. Marsal i Cardona. Núm. 11. García i Hèctor.

Núm. 12. Moharra i Coleo. Núm. 13. Mora i Anglada. Núm. 14. Torras i Mercader.

El famós socacko, Pere Prat, corregué sol.

El circuit estava comprés entre's carrers Bondia, Plaça de l'Església, Major, Sant Diu i Bonifà. Total, 775 m.

Ja des del principi la lluita se limità entre's equips núm. 13, 7 i 6.

Així motivà l'abandó d'alguns equips entre's quals recordem, els números 1 i 16 que abandonaren a la tercera volta; el 15 a la quarta; el 12 a la quinta; el 8 a la setena; l'once a la 13.

En Prat topà varies vegades, amb una gran dificultat; la rampa. Així motivà que tingués de fer algunes voltes curiant, lo que no fou obstacle, perquè a l'acabament fes un edemarrage que li valgué una gran i delirant ovació.

Els apuros del Jurat fou al complir-se'l temps de la cursa, car foren tres els equips havien donat el mateix nombre de voltes; però com que no s'havia pres ben bé la distancia, cregueren els bons individus que formaven el Jurat, que lo millor, era fer-ho ells ells.

ESPECTACLES

Teatre Tivoli

Gran companyia d'òpera italiana. Avui a un quart de deu. Primera sortida de l'eminent tenor

PAOLI

I debut dels notables artistes

GABRIANA LLURO

GABRIEL HERNANDEZ

amb la grandiosa òpera

OTELLO

PLANA ECONOMICA

Núm. 9

El VIII curs Internacional d'Expansió comercial de Barcelona

ELS ORGANITZADORS DEL CURS

Es sabut que l'any vinent 1914, s'ha de celebrar en nostra ciutat — a l'estiu com es la costum — el VIII Curs Internacional d'Expansió Comercial, en virtut de l'acord pres al final de VI que tingué lloc l'any passat a Anvers (Bèlgica).

De l'organització del curs, se'n cuida i ja hi treballa de forma, un Comité Executiu constituït en la següent forma: president, el Comte de Torroella de Montgrí, president de la Cambra de Comerç de Barcelona i vis-president, D. Lluís A. Sedó, president d'ela Cambra Industrial de Barcelona; vocals: el Baró de Bonet, Rector de l'Institut d'Estudis Catalans; D. Josep Benítez Galán, director de l'Escola Especial de Comerç de Barcelona; D. Josep Puig i Cadafalch, diputat provincial membre de l'Institut d'Estudis Catalans; D. Francesc Ripoll, regidor de l'Ajuntament de Barcelona; D. Antoni Sacristan, professor de l'Escola Especial de Comerç de Madrid; el Comte de Lavern, ex-president de la Cambra de Comerç; i president de l'Acadèmia de Belles Arts de Barcelona; D. Carlos Prast, senador, president de la Cambra de Comerç de Madrid; D. Antoni G. Vallejo, president de la Cambra d'Indústria de Madrid; D. Eduard Calvet, president del Foment del Treball Nacional de Barcelona; D. Eusebi de Puig president de l'Institut Agrícola Català de S. Isidre; D. Leonard Rodríguez, membre del Comité Central de la «Société Internationale pour le développement de l'Enseignement Commercial»; D. Francesc d'A. Mas, president de la Societat de Geografia Comercial de Barcelona; D. Marián Rubió, president de la Societat d'Atenció de Forasters de Barcelona; D. Ramon Asensio Burgón, professor de l'Escola Especial de Comerç de Barcelona; D. Rafael Velles secretari de la Casa d'Amèrica; don Rosend Serra i Pagés, professor de les Escoles Mercantils Catalanes, membre de la Societat Econòmica d'Amics del País; D. Lluís García Molins, professor de l'Escola Superior de Comerç de Saragosa i secretari del Comité Espanyol de l'Ensenyament Comercial; D. Josep M. González secretari de la Cambra de Comerç de Madrid; D. Francisco Carvajal, secretari de la Cambra d'Indústria de Madrid; D. Marián Vendrell, delegat de las Escolas Mercantiles Catalanes; D. Joaquín Aguilera, secretari de la Cambra d'Indústria de Barcelona. Director del curs: don Bartomeu Amengual, secretari de la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona; secretari: D. Ramon Rucabado, de la Societat d'Estudis Econòmics de Barcelona.

Ademés hi ha format un Comité d'Honor, que'l formen el President del Concil de Ministres, els ministres d'Instrucció Pública, Foment i Estat, el Director General de Comerç, el President de la Diputació Provincial de Barcelona; l'alcalde de la Ciutat, D. Bassili Paraiso, president del Comité Espanyol de la «Société Internationale pour le développement de l'Enseignement Commercial» i altres personalitats.

Seguint la costum establerta pels quefets dels anys anteriors s'han celebrat els VII Cursos fins ara donats, el del nostre ha acceptat també l'alt patronatge del Curs de Barcelona.

LO QUE SERA EL CURS

Què serà aquest? Diguem mentrestant lo que han sigut els VI primers cursos i que es el VII que en l'actualitat s'està celebrant a Buda-Pest, capital del Regne d'Hongria.

Els cursos Internacionals d'Expansió Comercial, instruits per la susdita «Société Internationale p. l. D. de l'E. C.» tenen per objecte conèixer i estudiar l'estat econòmic i social dels països on se celebren. Tindrà, doncs, també per objecte el VIII Curs Internacional d'Expansió Comercial celebrador en 1914 a Barcelona, conèixer pels estrangers que hi concorrin l'estat econòmic i social d'Espanya en general (ja que'l congrés es espanyol) però especialment de Catalunya, que es la regió (perdó!) on se celebra i que es indubitablement la que, pel gran desenvolupament de les seves indústries i del seu comerç, és la més digna, sinó l'única d'esser mostrada i coneguda pels estrangers que prengueren tals Cursos, professors i deixebles, la gran majoria d'Escoles de Comerç.

PROGRAMA DE MATERIES

Segons el plan format pel Comité Executiu, el Curs d'Expansió Comercial de Barcelona, comprendrà les matèries següents: I. L'Espanya econòmica i social; II. L'Espanya artística; III. L'Amèrica espanyola.

En el primer grup s'estudiarà: a) La geografia general d'Espanya i la agricultura; la zootècnica; la producció vinícola; la de l'oli; la forestal; l'horticultura; els fruiters; l'indústria de conserves; la producció i manufactura del sucre; les riqueses minerals i les indústries extractives; l'indústria general sobre les indústries manufacturades; l'indústria cotonera; la llana; la metal·lúrgica; la del paper; el comerç exterior; la política duanera; la política financera; els ferrocarrils; la marina mercant; els ports; els treballs hidrogràfics; l'energia blanca a Espanya.

b) La civilització espanyola; la política social; l'organització política de l'Estat; el dret i els usos comercials; l'Espanya peninsular; l'acció d'Espanya al Nord d'Àfrica.

El segon grup comprendrà: la civilització ibero o pre-romana; la civilització romana; la civilització aràb; la moderna; l'escultura; les arts decoratives; les literatures hispàniques.

juntament de nostra Ciutat que encara ha de cobrar la subvenció amb que acordà el Govern d'Espanya apropar la V. Exposició Internacional d'Art.

MAS I ROURA

Una reforma necessaria

La Cambra de Comerç de Barcelona ha enviat al Ministeri de Gracia i Justicia i a les demés cambres, un treball elaborat per la Comissió de Llei de Llei Mercantil i Social de la susdita corporació, advocat per la reforma de les disposicions vigents a Espanya en matèria de suspensions de pagaments i fallides.

En dit treball s'estima convenient, mentre no pugim reformar-se'l Codi de Comerç i la llei d'Enjudiciament Civil, ni instaurar-se els Tribunals de Comerç, la publicació d'una llei especial de suspensions de pagaments amb la seva corresponent llei de procediments.

La Cambra considera que per a que la nova legislació sigui eficaç i dongui el benefici desitjat pel Comerç ha de descansar sobre tres bases fonamentals, a saber: Primera, únicament serà declarat en suspensió de pagaments, pel jutge de la seva jurisdicció, el comerciant que's trovi en la situació clara i terminant definida en la llei. Segona, el comerciant declarat en suspensió de pagaments estarà inhabilitat per la lliure disposició de sos bens mentre duri la tramitació de l'expedient i Tercera: mai deurà avantposar l'interès privat al col·lectiu.

Amb això creu que s'evitaria que'l suspens quedés en completa llibertat per a

la realització de l'actiu, sense estar obligat per de prompte a pagar els seus deutes, puix se s'evitaria la necessitat de que tot seguit que se decreti la suspensió de pagaments d'un comerciant, se nomeni una comissió d'intervenció i revisi en la qual hi estiguin representats els acreedors, el suspens i l'interès públic, al qual afecten remarcablement aquesta classe d'affers.

Aquesta comissió deurà intervenir els bens del deutor, posant-los a cobert de filtracions i estudiar la situació econòmica del mateix, donant-ne compte a la Junta General i revisant els crèdits per a evitar que's formin falses majories i proposar en son dia l'adequada i convenient resolució que podrà adoptar o no els acreedors cridats a decidir.

El projecte estableix especials requisits per al nomenament de dita comissió, per estimar que de les persones que la componguin depen l'èxit de les gestions que se li encomanen, i per això, hauríem de procurar les majors garanties d'acert en la manera d'elecció de la fa el càrrec obligatori, però fàcilment exercible i retribuït, per a que no hi hagi excusa ni queixa.

Es sabut que ara se's poden pendre part en la Junta els acreedors compresos en la relació presentada pel deutor lo qual permet a aquest, quan procedeix maliciosa, confeccionar una majoria adicta als seus plans. En el projecte de la Cambra — articulat degudament — se reconeix pel contrari, als acreedors omesos en la llista donada pel deutor i als perjudicats en ésser laqun els dret a sol·licitar l'inclusió o rectificació dels seus crèdits, acompanyant els documents que justifiquin la seva pretensió o designant els casistes de comptabilitat. La Comissió els hi lliurará rebut de la reclamació formulada, amb el que tindrán dret d'assistència a la Junta d'Acreedors i a pendre part en la discussió de son crèdit.

Crónica financiera

EL BANC DE BARCELONA

Tenim sobre la taula la memoria del Banc de Barcelona llegida en la Junta General Ordinaria d'accionistes celebrada el dia 3 del mes corrent.

Tota aquesta classe de documents, son laconics, freds, sembla que llurs autors temen distreure l'atenció del lector de la part objectiva i procurar en les explicacions esser tant breus com els ho permet el tema que expliquen; mes dintre d'aquesta gamma de documents hi ha també les seves graciades i en la major part d'ells, apart son laconisme, se dona una idea aproximada dels negocis realitzats, podent, els que no assistiren a les juntes generals, ferse càrrec de la marxa i orientacions de les entitats.

Aquesta es la practica comercial establerta i an aquest fi creiem que's publican les memories, però'l Banc de Barcelona sembla que ho entén d'altra manera i la seva última es tant concisa, que malgrat nostra bona voluntat per a desxifrar lo realitzat i les orientacions que té en projecte pel pervindre, no'ns ha sigut possible.

Comença la memoria esmentada dient que ha convocat als accionistes per a donar-los compte de la gestió realitzada per la Junta de Govern i afegeix en el paràgraf següent, sense més explicacions, «Al efecte presenta el resumen de operaciones realizadas durante el mismo, que es como sigue. I a continuació inserta el resumen del moviment de Carteres, Comptes corrents especials (sens detallar quina classe de comptes corrents són), Dipòsits de metalls, Comptes Corrents, Caixa i un estat del tipu d'interès a que ha prestat el Banc. A continuació, diu, que'l benefici líquid del semestre es de 453.626,79, pis, que permet repartir als accionistes nou pesetes per acció.

Després del resum transcrit comensen en la memoria les explicacions. Deixem-li la paraula.

«La Junta se felicita de que el Banc ha interès en los negocios de que se ha hecho mención en anteriores Memorias, así como en otros de que se ocupa la presente».

Sentim no poder felicitar nosaltres també a la Junta, per quant no tenim les Memories anteriors, no sabem quins son aquests negocis que, per felicitar-se la Junta, forçosament haurán donat un bon resultat a n'el Banc i per lo tant, entenem que hauria pogut esser una mica més explícita la Memoria. N'obstant, després, amb la comparació dels beneficis procurats, trovam justificada la felicitació; ara anem seguint l'anàlisi per a veure quins son aquests altres negocis que anuncia casi como en otros de que se ocupa la presente».

«La Carbonera Española.—Esta Socie-

dad ha comenzado la explotación de las

minas de Orbó, que va en gradual aumento

y sería mayor si no hubiese de luchar

con la escasez de obreros prácticos en las

trabajos de minas. Vende con regularidad

todo lo que produce y cumple los contratos

con varias líneas ferreas, altos hornos y

otras empresas industriales, realizándose el

negocio con las mejores condiciones».

I ni una paraula mes referent a n'aquesta

societat. Llústima que a continuació no

hi hagin posat les paraules de consuetud

en les informes comercials, «sin muestra

garantía ni responsabilidad» ja que lo transcrit no es mes que un informe comercial corrent.

Entre altres moltes memories de socie-

tats de crèdit que tenim a la taula, agafem

a l'etapa de la Banque de Brus-seles, cor-

respondent al exercici 1912, l'obrim, i

trovem també que està interessada amb

diversos negocis de societats. Comparem

les seves explicacions, amb les de nostra

primera i més antiga entitat.

«SOCIÉTÉ GÉNÉRALE BELGE D'ENTRE-

PREPRIETÉS ÉLECTRIQUES.—Comme nous

avons mentionné dans notre rapport

précédent, nous avons été intéressés

dès l'origine dans la Société Générale

Belge d'Entreprises Électriques, ainsi que

ses nombreuses filiales belges, savoir:

la Société d'Électricité du Bassin de

Charleroi;

la Société d'Électricité du Borinage;

la Société Intercommunale Belge d'É-

lectricité;

la Société d'Électricité de l'Est de la

Belgique;

la Société d'Électricité du Nord de la

Belgique;

la Société d'Électricité de l'Ouest de la

Belgique;

Ces entreprises, intéressées également

au point de vue économique, ont montré

leur vitalité et sont en progrès constant.

Le capital que nous y avons engagé figure

à l'inventaire du portefeuille pour une somme

de 929.100 francs, chiffre sur lequel la

valeur courable des actions et parts

de fondateur présente une plus-value de

environ 1.300.000 francs.

Nous avons augmenté successivement

notre intérêt dans ce groupe, en souscri-

vant notre part proportionnelle des titres

nouveaux, lors des diverses augmentations

de capital auxquelles il a été procédé».

Com siga que podrà dir-se que aquest

exemple es únic i que la generalitat de

Al peu d'aquest quadro venen explicades

de detallament les partides contingudes en

el mateix, així com el profit que li han

redonat a la «Bankverein Suisse».

Voldríem afegir-hi alguns comentaris,

mes perquè? El llegidor podrà felse a son

gust.

La Memoria segueix fins al final sense

precisar res, ni de la Sociedad Española

de Construcció Naval, que també sembla

que li interessa, ni de la nova i flamant

Secció de Banca implantada amb la fusió

de l'antigua casa Vidal Quadras i que cre-

iem hauria sigut interessant saber lo que

li ha rendit aquest negoci que no l'ha

creat, sino que se l'ha incorporat i que al-

gun benefici devia donar a la citada casa

Vidal Quadras.

Devant d'aquest quadro, hem de confe-

far-ho, ens trobem coberts, tantes son les

coses que diriem que no sabem pas si ac-

tuem a concretar-ho de una manera cha-

ra.

En primer lloc, de que s'ha felicitat la

Junta de Govern del Banc de Barcelona?

Quins resultats han donat els negocis

que'l Banc ha interès? Al any 1909 quan

el Banc, segunt la tradició se dedicava

sols a prestans i descomptes en plaça,

quan el diner era molt més barat que'n

l'actualitat, tancava l'exercici amb un mil-

lions de beneficis.

Deviem la paraula a «El Economista» de

Madrid, revista ben autoritzada per cert

en assumptes financers i gens d'oposar de

parcialitat. Escrivia dita revista en son

nombre del 19 d'Agost de 1911, lo que

següent:

«La Junta de gobierno de este antiguo

y prestigioso establecimiento pone de

relieve una vez mas, en la Memoria del

primer semestre de 1911, el efecto que en

la marcha de las operaciones sociales viene

ejerciendo la crisis y el malestar de la pla-

za catalana.

No puede negarse el influjo de esa anor-

mal situación de Barcelona, pero también

es evidente que la idiosincrasia de los

Bancos locales catalanes contribuyen al

estancamiento en que viven, pues por no

romper moldes viejos y no orientarse

a la moderna, en sentido progresivo, su-

fren la competencia de las sucursales de

entidades bancarias extranjeras y faci-

litán los éxitos de la banca privada catala-

na que se ha dado mejor cuenta de las ne-

cesidades de la época actual.

Así se explica que una entidad de la po-

tenencia financiera del Banco de Barcelona

haya sufrido merma tan considerable en

sus elementos de acción como lo que re-

Ateix parlant de la Secció de banca,

que té en estudi les relacions comercials

d'Espanya amb el Sud d'Amèrica, però

res precis poden treure de les seves ex-

plicacions.

Diu també, i potser es lo mes concret,

que té participació en les obres d'alcan-

tarillat i sanejament de Madrid, però no

seguint la fórmula adoptada, no empra

per quina quantitat, ni com es la partici-

pació.

Però, per què continuar? Lo que resta és

ben poc interessant; fem nosaltres ara el

balanc del Banc, mes no del exercici que

ens ocupa, sino de variis exercicis i veurem

si realment la marxa és progressiva i si

podem unir nostra felicitació a la que s'ha

donat la Junta per als nous negocis em-

presos.

Hem fet la comparança dels beneficis

des de 1909 al 1913, comparem el movi-

ment del Banc en sos principals comptes.

RESUM DE BENEFICIS

	Beneficis bruts	Beneficis nets	Dividendo	Residuo
Any 1909 1. semestre	784.328.41	502.307.28	10 ps.	10 % del cap. desem.
2. »	789.985.44	502.922.55	10 »	10 % »
» 1910 1. »	782.568 »	501.467.27	10 »	10 % »
2. »	746.232.45	476.456.31	9.50 »	9.75 % »
» 1911 1. »	739.212.04	477.417.22	9.50 »	9.75 % »
2. »	693.180.67	451.430.27	9 »	9.25 % »
» 1912 1. »	680.281.55	451.346.40	9 »	9 % »
2. »	739.339.32	474.456.28	9 »	9 % »
» 1913 1. »	709.864.19	453.626.79	9 »	9 % »

Devant d'aquest quadro, hem de confe-

far-ho, ens trobem coberts, tantes son les

coses que diriem que no sabem pas si ac-

tuem a concretar-ho de una manera cha-

ra.

En primer lloc, de que s'ha felicitat la

Junta de Govern del Banc de Barcelona?

Quins resultats han donat els negocis

que'l Banc ha interès? Al any 1909 quan

el Banc, segunt la tradició se dedicava

sols a prestans i descomptes en plaça,

quan el diner era molt més barat que'n

l'actualitat, tancava l'exercici amb un mil-

lions de beneficis.

Deviem la paraula a «El Economista» de

Madrid, revista ben autoritzada per cert

en assumptes financers i gens d'oposar de

parcialitat. Escrivia dita revista en son

nombre del 19 d'Agost de 1911, lo que

següent:

«La Junta de gobierno de este antiguo

y prestigioso establecimiento pone de

relieve una vez mas, en la Memoria del

primer semestre de 1911, el efecto que en

la marcha de las operaciones sociales viene

ejerciendo la crisis y el malestar de la pla-

za catalana.

No puede negarse el influjo de esa anor-

mal situación de Barcelona, pero también

es evidente que la idiosincrasia de los

Bancos locales catalanes contribuyen al

estancamiento en que viven, pues por no

romper moldes viejos y no orientarse

a la moderna, en sentido progresivo, su-

La competència de la navegació de cabotatge, estas tarifes no rean per a nostros productos y hemos de ver como por nuestra estación pasan las mercancías andaluzas a las nuestras procedentes de Barcelona y con igual destino a las de esta localidad que devengan precios de transporte muy inferiores a las nuestras, a pesar de llevar más y un sin número mas, que de sobras conocerá V. E. con su elevado criterio elevan el coste de la producción de nuestros artículos y los colocan en condiciones de inferioridad con los extranjeros con respecto al mercado nacional sólo pueden ser y son en realidad compensadas por las tarifas arancelarias, pero que con respecto a los in-

teriores extranjeros podrían y deberían aun, compensarse por las primas a la exportación, sobre los que llamamos de un modo especial la atención de V. E. pues su necesidad crece de día en día ya que no sólo en buena parte de nuestros productos la exportación no aumenta sino que por el contrario va decreciendo.

En resumen, las industrias han llegado aquí a un grado de perfección comparable con las de las potencias industriales europeas, pero la inferioridad económica general del país traducida en la serie de dificultades a vencer de que he hecho mérito, justifican las medidas protectoras interesadas.

totes les aventatges de la centralització administrativa; descomptant sempre que cada funcionari deuria venir les seves responsabilitats. Així gradualment la cooperació defensaria els interessos dels consumidors i, en la mida, en que aquests sapiguem agrupar-se, els interessos productors, de les fabricques cooperatives.

De tots modos que es pugui oposar a la concentració capitalista la concentració cooperativista.

A. DAUDE-BANCEL

Revista bursàtil

Encara que aparentment no ho sembli en el fons, nostre mercat manté arrelada la fermesa i els desitjos de millorar quelcom més les contractacions dels valors subjectes a la especulació. Lo que succeeix es que aquesta Borsa, passa actualment una situació anormal, o sigui que malgrat mantenir aquesta fermesa se mostra recelosa en extrem a seguir les indicacions alistes que diàriament s'envien les places reguladores.

L'actitud dels mercats de fora queda ben definida i està basada amb l'apreci que en els moments actuals son objecte els valors caritaters espanyols.

Les recalcadures que ha obtingut tant la Saragosa i a Alacant, aventatges en molt a les senyalades en igual període del any anterior. Aquest detall importantíssim no es possible que passi desapercibut en els mercats estrangers i tan a París com a Brussel·les els mentals valors son molt apreciats i sollicitats, contribuint la demanada a augmentar el preu de cost.

Aquí, el preu dels francs ha reulat notablement. Amb tot i el retroces operat, que sempre constitueix un factor favorable per a la millorament de la contractació dels caritls, aquests se mantenen amb la especulació que deixen anada. La recalcadura del Nord senyala darrerament un augment de 2.667.076 pessetes vers la mateixa fetxa de l'any anterior i la de l'Alacant 1.529.578 pessetes.

En lo que a l'interior fa referència, la paralització i manca d'iniciativa resulta més explicable. Lo del Marroc, no millora, ans al contrari; les nostres tropes, se venen obligades a lluitar diàriament s'entorn dels efectes mortífers de les bales enemigues si que també del clima africà.

La durada de la lluita perllonga altre sacrifici, ademés de les víctimes que produeix, ademés de les víctimes que produeix,

duch, el de l'Hisenda nacional, consumint i no el Marroc ni-honcs que deuen ésser invertits dins d'Espanya en profit del país. S'ha resot ja el problema de l'alt comandament; el general Marina ha substituït al general Alfau. Se diu que el general Marina comença a fons i intrincant assume a fricà; veiam si trobarà ben prompte la manera d'atenuar-lo sense danys.

De política, res de nom. Continua el comte de Romanones i es de suposar que continuarà mentres duri l'estiu. Però es el cas de que aquest prompte tocarà a son fi. Qui substituirà al President del Consell allavors? Es aquesta una pregunta difícil de respondre. Tornarà Maurà? Sembla que l'últim del partit conservador no pot retornar al Poder mentres subisteixi la Conjunció. Però, passen coses tant estranyes a Espanya... Que continuaran els liberals no cal pensar-hi. Ni amb el terti sens ell, existeix cap fracció entre els liberals que compti amb forces suficients per a sostenir-se al Poder alguns mesos. Els primers contraris que trobarien seria els mateixos liberals. Es un partit, el que governa actualment, que si no uneix els dispersos elements amb que pot comptar, no farà mai res; i això per ara està ben lluny.

Vindrà en Melquades? Es problema i mes ho serà encara si no's troba prompte una solució al problema d'Àfrica.

En Melquades, sembla ésser que's resisteix a acceptar el Poder mentres duri la lluita actual al Marroc; i com que per ara aquesta no porta camí d'acabar-se es possible que si'l que dels reformistes no cambia de parer, tingui que contemplar la substitució del comte de Romanones, per un altre personatge ben poc afí al partit fundat pel senyor Alvarez.

En quant a la situació econòmica no pot ésser més deplorable per a l'Espanya. Prop dos mesos fa que està oberta al públic la segona subscripció de Bons del Tresor de 52 mil·lions de pessetes, i encara no ha pogut ésser coberta.

El ministre d'Hisenda se troba amb greus compromisos. Li es precis aendre amb urgència apremiants necessitats i la lentitud amb que'l públic acudeix a la crida li fa impossible complir d'un cop els compromisos contractats.

Per tots aquests factors anotats l'interior no pot pujar i se veu precisat a mantenir-se en un cercle reduït del que ho podrà sortir de cap manera com no cambien les coses.

En quant als demés valors contractats, s'executem les obligacions que per haver sigut objecte de major demanda han augmentat son cost, ni els bancaris ni les accions al comprat, han experimentat fluctuacions accentuades. Val a dir que a través l'època de l'any menys indicada per a que arrelli el negoci.

Estudis econòmic-socials

Concentració capitalista i concentració cooperativista

El món capitalista dels nostres dies es caracteritza pel fenomen de la concentració de les empreses, així en el domini industrial com en el comercial. La conseqüència d'aquesta concentració es la desaparició dels petits i els mitjos industrials i comerciants.

Aquests, no obstant, naturalment, amb obns ulls una concentració que's realitza en gran escala per llurs concurrents capitalistes, per les Cooperatives de consum, llurs Magatzems al engròs i les fabricques corresponents.

Per a defensar-se contra la terrible competència de llurs adversaris capitalistes i cooperativistes, els petits i mitjos capitalistes, apart d'hermoses excepcions, no han sabut trobar ni aplicar un mètode d'acció pràctica una acció purament negativa, mal positiu. No han sapgut mes que posar en anomenada, política de les classes mitjes i que ha començat a manifestar-se a Alemanya.

Consisteix aquesta política en fer votar pels Parlaments o els Municipis impostos especials destinats a oferir les cases capitalistes de sucursals múltiples i les cooperatives de consum, per lo que dies impostos s'anomenen impostos d'estrangulació.

Com se pot suposar, les persecucions seguides contra les grans firmes capitalistes i les cooperatives de consum, no han impedit per a res el creixement i el desenvolupament dels seus negocis. Al contrari, es pot dir, sense exagerar, que'n la major part dels casos en que s'ha volgut oferir les cooperatives de consum amb els rigors de la política fiscal, no s'ha fet mes que excitar entre's seus membres un esperit de solidaritat defensiva que ha influït poderosa i favorablement en l'expansió del moviment cooperatiu. Les lleis d'estrangulació contra les cooperatives han tingut a Alemanya els mateixos efectes que per als socialistes del propi país han tingut les lleis d'estrangulació de Bismarck contra el socialisme.

Ja en 1910 Mr. Henry Vauters va senyalar les conseqüències d'aquesta política davant la majoria dels petits comerciants, hipnotitzats pel creixement de llurs adversaris i incapaces de veure aque llur trista situació venia sobretot de llur pròpia feblesa.

En aquests últims temps, Mr. Pierre Moride, professor d'Economia política de la Facultat de Dret de Montpeller, ha publicat (edició Alcan, París) un llibre interessantíssim sobre les cases de sucursals múltiples de França i de l'estranger.

Concentració per sucursals

Després d'haver parlat dels sistemes de venda més semblants als de la venda per sucursals, com son, concessions, dipòsits, comanditaris, representants, magatzems, etc., Mr. Moride demostra l'importància enorme que han adquirit les cases de sucursals múltiples a Alemanya, Anglaterra, Bèlgica, i Suïça.

Francia

Mr. Moride senyala, de correguda, les cases de sucursals múltiples de França que son, entre les principals i a part dels grans establiments de crèdit, les següents cases de queviures:

Docks Remois (500 sucursals), els Comptoir Français (500), els Etablissements Economiques (300), els Etablissements Goulet-Turpin (300), els Etablissements Economiques du Casino de Saint-Etienne (300) els establiments francesos de queviures solament, mouen uns 20.000 sucursals amb un total de 20.000 persones empleades, quals salaris representen uns 150 milions de francs anuals, per una xifra de operacions de prop de 1200 milions.

Al costat d'això es de notar que la xifra global de les operacions realitzades per les 3.004 cooperatives franceses de consum, no passa d'uns 300 milions de francs, amb tot i que daten d'uns cinquanta anys d'abans de la constitució d'aquests establiments capitalistes.

Advertint, ademés, que cap de les nostres cooperatives arriba al nombre de sucursals d'una sola d'aquelles firmes: la Unió de Limoges té 15 sucursals, la De Villonville de Paris 2, la Solidarité de Roanne 5, l'Union des Travailleurs de Saint-Etienne 4, la Ménagère de Grenoble 3.

Bèlgica

Son moltes les cases estrangeres que tenen sucursals a Bèlgica, comprant-se, entre aquestes, dugues importants firmes en queviures.

La família Delhaize es divideix en dues branques de gran activitat en aquests negocis. Cada una d'elles treballa amb unes 700 sucursals.

La xifra total de les operacions de les cooperatives belgues obreses d'uns 145 milions de francs i a la de seus competidors capitalistes, milions de francs i per tant molt inferior. Així mateix la "Casa del Poble" de Brussel·les no conté mes que amb 30 sucursals i la "Vooruit" de Gand amb 24.

Suïça

En aquest país la concentració per sucursals no s'ha desenvolupat gaire a causa, segurament, del cantonalisme. No obstant les cooperatives practiquen la política de sucursals.

L'Allgemeine Konsumverein, de Bale, en té 140; la Lebens mittelverein, de Zuric, 77; la Cooperativa de consum de Lucerna; i la de Dissek, d'Oberwil, 26 cada una; la Societat Suïça de Ginebra i la de

Dissek, d'Oberwil, 26 cada una; la Societat suïça de Ginebra i la de Berna en tenen 25 cada una.

Alemanya

A Alemanya hi ha una estadística molt ben feta d'establiments de sucursals múltiples. 14.452 cases tenen 31.464 sucursals de les quals 31.799 són botigues i magatzems. Els despatxos centrals empleen 926.369 dependents i les sucursals 473.077.

D'aquestes 14.452 cases, 224 tenen de 11 a 20 sucursals; 78 de 21 a 31; 47 de 31 a 50; 35 de 51 a 100; i 9 menys de 100. Entre les cases de més importància es poden senyalar les següents: Kaisers Kaffee Gesellschaft (de més de 1.300 sucursals); la Epicerie Tengelmann (de més de 1.000); les Chaussures Mercedes (d'unes 350); el Cacao Reichardt (100); el Tabac Krüger i Overbeck (100); el Tabac Looser i Wolf (100); etc.

La xifra d'operacions de les 1.155 societats agrupades en l'Unió Cooperativa de Hambourg s'eleva a 568.083.165 francs en 1912.

D'altra banda, i per a resistir millor a llurs adversaris del petit i mitj comers, capitalistes, els cooperadors alemanys han constituït grans cooperatives amb sucursals múltiples com son les de Munic (amb 87 sucursals), Francfort (52), Dresde (81), Essen (86), Leipzig-Plagwitz (92), Berlin-Lichtenberger (100), Hambourg-Produktion (151).

Anglaterra

En aquest país la concentració per sucursals es molt accentuada, exercint-se en branques comercials que'n altres països no n'estàn afectades, com per exemple la camiseria, la llibreria i la farmacia. La camiseria: Fletcher, de Londres, 258 sucursals; Eastmans, de Londres, 1.146; la London Central Meat Co., 231; Melson i Sons Ltd., 778; River Plate Fresh Meat and Co. Ltd., 332. Llibreria: Smith i Son, de Londres, 214. Farmacia: Cash Boots Chemists Ltd., 400. Thè i queviures: Home and Colonial Stores de Londres, 350; Colton and Son de Leeds, 150; Lipton Ltd. de Londres 200; International Tea Co. Stores Ltd., 139; Park de Londres, 112. Comerç de vins i licors, llei i provisions per a bars i restaurants: Gilbey Wand A. Ltd., 4.000; i J. Lyons and Co. Ltd., 130. Sabateria: Freemant Hardy i Mellio Ltd. de Leicester, 323; Coombes and Co. de Lincoln, 180; Lennards Ltd., de Bristol, 138; Hilton and San, de Leicester 128. Forns de pa: Taylor Sons Ltd., de Liverpool, 30; i Kirland Saus, de Glasgow, 29.

S'ha de notar que a Anglaterra el gran comerç capitalista de múltiples sucursals coincideix amb el moviment cooperatiu més intens del món. A Anglaterra les vendes totals de 1.399 cooperatives federades han sigut de 1.971 mil·lions 402.250 francs en 1912 (sense comptar-hi les operacions dels Wholesales de Manchester i Glasgow).

Les principals cooperatives d'Anglaterra tenen també moltes sucursals. Les més importants en aquest sentit son les de Durnley que'n tenen 40; Bradford 41; Paisley 41; Denley 44; Rochdale 44; Manchester i Salford 52; Plymouth 52; Barnley, 55; Glasgow-E. 72; Leeds 96; Glasgow-S. G., 109; Glasgow-K. P., 115; Edimbourg 128.

Evolució de la concurrencia

Durant molts sigles el petit comers ha pogut triomfar per tot arreu. Els tradicionalistes podien considerar-lo com una institució definitivament arrelada. En un moment donat, corresponent, sobretot, a un considerable desenvolupament del maquinisme, ha aparegut el gran magatzem i se'n ha endut al petit comers, mal preparat per a la nova etapa. Mes tard els magatzems de sucursals múltiples han fet victoriosament a uns i altres la competència.

Al començament, sobretot a França, les cooperatives han fet uns dels principis del petit comers per anar constituint després, poc a poc, els grans magatzems. Itinent en compte la situació en que s'han anat trovant mes tard, han creat, especialment al estranger, sucursals amb gerència responsable. I tot ha contribuït a llur benefici, que es el del consumidor.

En cert modo les cases de sucursals múltiples han proporcionat també beneficis als consumidors. Però no s'ha d'oblidar que'n la base d'aquest sistema hi ha l'interès personal dels accionistes que molt sovint realitzen ganancies escandaloses a costa dels consumidors. La competència que's fan reproduceix dintre d'uns certs limits, mes d'un defecte propi del petit comers.

Això constitueix una causa de regressió econòmica que acabarà per fer-les desaparèixer. Cal no mes que augmentar el sistema anomenat de l'extensió en competència.

La cooperació, allí on se desenvolupa robustament, opera en extensió gradual segons l'interès del consumidor.

Fa uns quants anys que Gray, allavors secretari general de l'Unió Cooperativa Britànica, proposà la fusió de totes les cooperatives d'Anglaterra en una sola de nacional. Serà necessari un dia o altre seguir el seu propòsit però posant-hi un esperit federalista i descentralitzador. Se hauran de crear cooperatives regionals, ben unides al Magatzem al engròs nacional. I així el sistema tindria a la segada

Informació General

CONSTITUCIO DE SOCIETATS. — La Mercantil Barcelonesa S. A. Barcelona. — Per a la compra-venda d'efectes d'escrutori i al negoci de transports i acarreg de genres estancats. Capital, 25 mil pessetes dividit en 1.000 accions nominals de 25 pessetes una.

Accevedo i Fernandez, Barcelona. — Col·lectiva per a la compra-venda de teixits.

Bruton i Anaya. — Barcelona. — Col·lectiva per a l'exploració de patents industrials i demés objectes d'industria.

Bru i Capella. — Barcelona. — Col·lectiva per a la confecció de vestits i roba per a senyores.

Pujós i C. S. en C. — Per la fabricació i venda de trenes i cordes de fute rànem cotó i simolars.

Riera i Picas. — Barcelona. — Col·lectiva per a l'industria de tintes, blanqueig i aprestos.

Casasas, Conill i C. — Vic. — Per a la compra-venda de patents.

EMISSIONS, CUPONS, DIVIDENDS I AMORTIZACIONES. — El concell d'Administració de l'Unió Metal·lúrgica, Societat Anònima, procedirà a l'emissió de 1.000 accions privilegiades de la segona serie, de 500 pessetes una, que representa 500.000 pessetes qual emissió se fa amb son total reembors en metale.

El Banc d'Espanya paga els interessos del Deute amortizable al 5 per cent, de venciment 15 del corrent.

El Banc Espanyol del Rio de la Plata paga a sos accionistes el complement 44 dividend definitiu corresponent a l'exercici de 1912 a 1913. El pago se fa contra entrega del cupó número 12, el dividend dels certificats serà pagat, als efectes de l'estampallat, previa presentació dels títols nominatius.

El dia 4 de següents del vinent mes de Setembre, se verificarà el sorteig de les obligacions que s'han d'amortitzar de la Compañia de Ferrocarrils del Nord i qual reembors correspon al venciment de primer de Janer de 1914.

RETENCIO DE VALORS. — El jutjat de primera instancia del districte de l'Unió de Barcelona ha acordat la retenció dels títols del Deute Amortizable al 5 per cent serie A número 3454 i serie B número 3.029.

En el Butlletí Oficial de valors reclamat del corrent mes, per errada d'impressió.

ta no hi figuren els títols del Deute perpetu al 4 per cent interior, emissió 1808, serie C número 108.153 a 108.155, els quals continuen reclamats.

— Els senyors Salvadó germans han denunciat l'extraviu de 25 obligacions de la Societat L'Hispano Suïça fabrica d'automòbils, números 841 a 849; 1.215; 1.331 a 1.345.

JUNTA D'ACCIONISTES. — La Compañia Barcelonesa d'Electricitat celebrà el dia 11 del vinent mes, a les 11 del matí junta general d'accionistes per a tractar de lo següent, primer: Augment del capital social. Segon: Reforma dels Estatuts socials i III Conferir al Consell d'Administració la competent autorització per a que pugui adoptar les mides i pendre els acords que reclami el desenvolupament de l'Empresa en previsió de la proxima inauguració dels grans transports hidràulics.

F FERROCARRILS I TRAMVIES. — A la Direcció General d'Obres Públiques s'hi celebrà el dia 9 del vinent mes de setembre la subasta per a l'adjudicació de les obres d'exploració i fabrica del troc sisè del ferrocarril de Ripoll a Puiggròs. Pressupost: 2.167.171,55 pessetes. El dia 10 se hi celebrà la subasta per al troc setè del mateix ferrocarril. Pressupost: 3.083.238,29 pessetes.

FERROCARRILS I TRAMVIES. — S'ha obert al servei públic el nou Parador de Sant Privat i La Penya, situat entre les estacions de Les Preses i Olot, del ferrocarril d'aquest punt a Girona. Dit Parador sol prestar servei de viatgers, sense equipatge que s'hagi de facturar.

OBRES PUBLICUES. — El 4 de setembre s'efectuà en la Direcció General d'Obres Públiques la subasta de les obres de construcció del troc primer de la secció de Guirromà a Pons, de la carretera de Cervera a Pons per Girona (Lleida) Tipa: 7.797,17 pessetes.

El 30 d'agost s'efectuà en el Govern civil de Tarragona la subasta de les obres de reparació del Prat de la Fonteta, en la carretera de Lleida a Plix i Reus. Tipa: 16.981,57 pessetes.

El 4 de setembre es celebrà la subasta per a l'adjudicació de les obres de la secció de Torredembarra a l'estació de la Riera de la carretera de Morell a Torredembarra, provincia de Tarragona. Pressupost: 35.102,49 pessetes.

S'han adjudicat les següents obres: les del troc segon del camí veïnal d'Espunyola a Puiggròs, a don Sebastià Gumà per pessetes 133.309,86.

— Mm. de Sarria... 89/75 89/80
Empresit Diputació Prov... 89/75 89/80
Pobles Molins i A. anas... 108/50 107/50

Obligacions

	Oper.	Diam.	Papm.
Nord d'Esp. prior Barcelona	89/75	89/80	89/80
— Lleida, Reus, Tar.	89/75	89/80	89/80
— Villalba a Segovia	89/75	89/80	89/80
— esp. Alm. Val. Tar.	89/75	89/80	89/80
— Ocaso P. y alt. lia.	89/75	89/80	89/80
— Mines Salt. Jon Abades...	89/75	89/80	89/80
Tarragona a Bane. y Fransa	89/75	89/80	89/80
Madrid, Sarag. Alie. serie A.	89/75	89/80	89/80
— B.	89/75	89/80	89/80
— C.	89/75	89/80	89/80
— D.	89/75	89/80	89/80
— E.	89/75	89/80	89/80
— F.	89/75	89/80	89/80
— G.	89/75	89/80	89/80
— H.	89/75	89/80	89/80
— I.	89/75	89/80	89/80
— J.	89/75	89/80	89/80
— K.	89/75	89/80	89/80
— L.	89/75	89/80	89/80
— M.	89/75	89/80	89/80
— N.	89/75	89/80	89/80
— O.	89/75	89/80	89/80
— P.	89/75	89/80	89/80
— Q.	89/75	89/80	89/80
— R.	89/75	89/80	89/80
— S.	89/75	89/80	89/80
— T.	89/75	89/80	89/80
— U.	89/75	89/80	89/80
— V.	89/75	89/80	89/80
— W.	89/75	89/80	89/80
— X.	89/75	89/80	89/80
— Y.	89/75	89/80	89/80
— Z.	89/75	89/80	89/80

Accions

	Oper.	Diam.	Papm.
Comp. Gen. Tab. de Filipinas	100/00	100/00	100/00
General Sucre d'Espanya...	100/00	100/00	100/00
Comp. Asiatia Asland...	100/00	100/00	100/00
Port de Barcelona, em. 1905...	100/00	100/00	100/00
— Circular 1905...	100/00	100/00	100/00
— 1906...	100/00	100/00	100/00
— 1907...	100/00	100/00	100/00
— 1908...	100/00	100/00	100/00
— 1909...	100/00	100/00	100/00
— 1910...	100/00	100/00	100/00
— 1911...	100/00	100/00	100/00
— 1912...	100/00	100/00	100/00
— 1913...	100/00	100/00	100/00
— 1914...	100/00	100/00	100/00
— 1915...	100/00	100/00	100/00
— 1916...	100/00	100/00	100/00
— 1917...	100/00	100/00	100/00
— 1918...	100/00	100/00	100/00
— 1919...	100/00	100/00	100/00
— 1920...	100/00	100/00	100/00
— 1921...	100/00	100/00	100/00
— 1922...	100/00	100/00	100/00
— 1923...	100/00	100/00	100/00
— 1924...	100/00	100/00	100/00
— 1925...	100/00	100/00	100/00
— 1926...	100/00	100/00	100/00
— 1927...	100/00	100/00	100/00
— 1928...	100/00	100/00	100/00
— 1929...	100/00	100/00	100/00
— 1930...	100/00	100/00	100/00
— 1931...	100/00	100/00	100/00
— 1932...	100/00	100/00	100/00
— 1933...	100/00	100/00	100/00
— 1934...	100/00	100/00	100/00
— 1935...	100/00	100/00	100/00
— 1936...	100/00	100/00	100/00
— 1937...	100/00	100/00	100/00
— 1938...	100/00	100/00	100/00
— 1939...	100/00	100/00	100/00
— 1940...	100/00	100/00	100/00
— 1941...	100/00		

La Tapa de la Revista .

Capt. Luis H. Gagnier Pasquel Aguirre | Luis

de la campaña

Els **vòmits, coragre, ardors, inapetències pesadeses, bilis y dolors de l'estómac, cintura y esquena, etcètera**, desapareixen al següent dia de usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

De venda a totes les farmacies y Drogueries

Desapareixen en tres dies les **dispepsies, gastralgies y catarrros gástrics**, com ho certifiquen milers de curats. Refusen com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya, **J. Uriach y C.^a** - Barcelona

Plaça de la UNIVERSITAT • 5 • MOSAICS • BARCELONA
ORSOLA SOLA Y C.

FORA PÈL MOIXI

73 POLVOS COSMÉTICS DE FRANC trenen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita la cutis. Aquest depilatori es utilitzat a les senyores que vaguen pèl moixi (vellu) a la cara y braços, para que així puguin destruirlo. 2.50 ptes. — Si envia certificat per correu 3.50 ptes. en LLURANSA de Gine UN POT, 2.50 ptes. — Si envia certificat per correu 3.50 ptes. Matri o segells de correu.

Farmacia Borrell
C/DE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NUMERO 52 - BARCELONA

A. Valentí

FABRICA DE JOIERIA I PLATERIA, Calmeros, 2 i Alt St. Pere, 13 i 15. — Té necessitat un mig oficial estatutista, un fundidor i dependents amb bones referències per al detall.

DINER desde 3 per 100 anyal, en lleures a propietaris, industrials i comerciants desde 1/12 per 100 al mes.

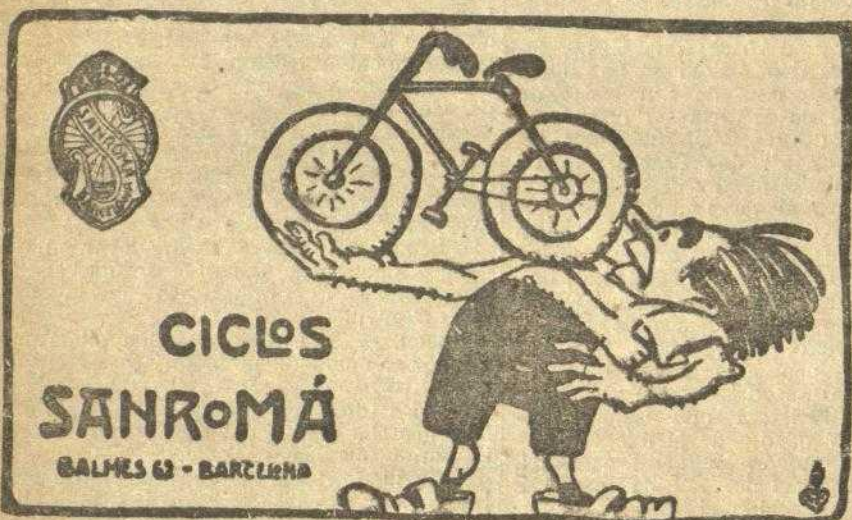
DINER en 2.ª hipoteca, yde ruit, parts indivises, i sobre genres, pianos, carruatges i tota garantia que convingué. Rambla de Santa Mònica, 4, entresol.

Sidral Teixidó

(NOM PATENTAT)

és el millor refrescant

Volen apagar la set i volen menjar a gust? Voleu dir bé? Prenau Sidral. És refrescant i aperitiu. Per sa presa i efectes, supera totes las magneties estrangeres. Indispensable als estuajans, viatjans, excursionistes i caçadors.
Pots de 20 preses, pessetes, 510
De venda en les principals drogueries i queviures i Tupiambas.
Dipòsit: Laboratori TEIXIDÓ, Viladomat, 48, i Manco, 64

Esqueles mortuories se n'admeten fins a les dues de la matinada

Preus de subscripció:

Barcelona el mes 1.00 Ptes.
Espanya trimestre 4.50
Estranger 9

El Poble : Català

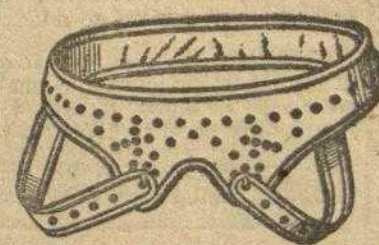
Diari Federal Nacionalista Republicà

Butlletí de subscripció

Don _____
de _____ carrer _____ núm. _____
se subscriu per un trimestre començant el dia _____ de _____
de 1913.

FIRMA _____

NOTA: Per a subscriure's enviar el present butlletí a l'Administració d'EL POBLE CATALÀ, acompanyant l'import de la subscripció en lliurança de fàcil cobrament.

Braguer-Faixa "SECURITAS"

(Marca registrada)

es el més eficaç, el més còmode i el més higiènic

Villarreal, 1, primer, primera
(Cantonada Ronda Sant Antoni.)

Obsequi d'EL POBLE CATALÀ als seus llegidors

Cupó de llibres

Desitjant el nostre diari facilitar als seus llegidors l'adquisició d'obres catalanes a preus excepcionals, ha decidit oferir-los de tant en tant lots de llibres mitjançant cupons.

El primer lot que oferim als nostres llegidors està format per les obres següents:

LA LLETRA VERMELLA, novela americana, de Nathaniel Hawthorne, traducció catalana de A. Rovira y Virgili.

LA REPRESENTACIÓ PROPORCIONAL EN EL SUFRAGI

UNIVERSAL, per A. Rovira y Virgili.

LA PENA DE MORT, per Gabriel Alomar.

DISCURS A LA JOVENTUT, per Jean Jaurès.

Aquestes obres valen en les llibreries, en suma, **5.20 pessetes**

Presentant aquest cupó a l'Administració d'El Poble Català, s'entregaran per **1.50 ptes.**

VARILAXINA

El mes modern laxant

Es compona de cinc laxants vegetals diferents, però d'acció equivalent. La seva acció es constant i idèntica. El cos no s'hi acostuma. No produeix irritació.

Dipòsit: **A. Serra, Pelai, 9**

GRAN EMPRESA FUNERARIA

Societat Anónima

40 Sucursals amb teléfon
a Barcelona i pobles
agregats

Enterros des de el més
sumptuós al més modest;
d'aquets des de 25 ptes.

Central: **Rambla Catalunya, 29 - Teléfon 397**

Tallers, fàbrica i cotxeres: **CAMPO SAGRADO, 24 - Teléfon 2.691**

Estufa de desinfecció, portàtil a domicili, única a Barcelona